

Hrvatski doseljenici na rtu Sante

OD VELE LUKE DO ANACORTESA

Bret Lunsford
Anacortes Museum
1305 8th Street
US 98221 Anacortes (Washington)
bret_lunsford@frontier.com

Primljeno: 13.7.2021.

UDK 314.15-024.62

Sažetak: Autor u ovom tekstu daje pregled doseljavanja Velolučana i ostalih stanovnika Dalmacije u sjevernoameričku pacifičku luku Anacortes. Uz opće prilike koje su ih dočekale, na kraju teksta daje i popis doseljenih obitelji i pojedinaca iz Vele Luke, s kraćim informacijama o njihovom putu i životu u mjestu doseljenja.

Ključne riječi: Vela Luka, iseljenici, Anacortes (SAD), 20. st.

U mojoj knjizi „Croatian Fishing Families of Anacortes“, članovi doseljeničke zajednice sami su progovorili. Kroz njihove glasove saznajemo kako se dalmatinska pomorska tradicija usidrila u novom svijetu, na pacifičkom sjeverozapadu Sjedinjenih Američkih Država. Taj je kraj poznat kao „Salish Sea“, u spomen na obalnu starosjedilačku zajednicu Salish koja tu živi od pamтивjeka do danas.

Sedamdesetih godina 19. st. Anacortes je bilo novoimenovano naselje na obali zaljeva Puget Sound, u državi Washington. Utemeljitelj grada Amos Bowman imao je ambiciozni plan da svoju zemlju prekrivenu drevnom šumom pretvori u gradske blokove industrijskog i željezničkog čvorista. Njegove prikladno nazvane novine „Northwest Enterprise“ opisuju Anacortes kao „pacifički New York“. Bowman je raspačavao karte koje su Anacortes smještale u središte novog svijeta, a označio je i put od Mediterana prema pacifičkom Sjeverozapadu.

1870-ih Anacortes je bilo novoimenovano naselje na obali zaljeva Puget Sound, u državi Washington. Krajem 19. st. snažno se razvija njegova industrija ribljih proizvoda i drva, a time i potreba za brojnom radnom snagom.

Upravo posljednjih desetljeća 19. i prvih 20. st. – dok se u Anacortesu razvijala industrija ribljih proizvoda i drva, kojima je trebalo radne snage – prvi hrvatski doseljenici u Anacortesu su prelazili Atlantik i počeli raditi u istočnoameričkim rudnicima, tvornicama i željezničkim prugama.

Prema procjeni okružne uprave R.L. Polk & Co.'s Skagit Anacortes je 1905./1906. imao 3500 stanovnika kao i dvije tvornice za proizvodnju drvenih kutija, četiri pilane, sedam pogona za proizvodnju šindre, šest tvornica za konzerviranje lososa, dvije tvornice za sušenje bakalara, tvornicu ribljeg

gnojiva i ulja, električnu rasvjetu i vodovod, dvije banke, tri javne škole, episkopalnu, prezbiterijansku i metodističku crkvu te dva tjednika.

Iako se John Babarovich s Brača navodi kao prvi hrvatski doseljenik u ovom kraju 1880-ih, on nije bio prvi u Anacortesu. „Austrijanci“ su nedvojbeno bili među tranzitnim radnicima u Anacortesu tijekom 1890-ih, ali će novinski članak iz 1914. u „Anacortes American“ objaviti kako je John Padovan izjavio da je bio prvi Austrijanac koji se našao u Anacortesu.

Tijekom prvih desetljeća 20. st. u cijelom zaljevu Puget Sound proširila se zajednica ribara s Jadranskog mora, koji su gravitirali njihovim (prethodno doseljenim) zemljacima. Zbog blizine lososa, brojne tvornice su se nanizale na obali Anacortesa. Grad je postao baza ribarske flote i utjecao na homogenizaciju hrvatskih ribara u regiji. Hrvati koji su živjeli u Bellinghamu, Gig Harboru, Everettu ili Tacomi preko ljetnih mjeseci bi boravili u Anacortesu i uključivali se u društveni život tamošnje hrvatske zajednice.

Sve veći broj hrvatskih obitelji koje su se doseljavale u grad nastojao se nastaniti što bliže jedne drugima te se zaposliti na ribarskim dokovima i u pilanama. Dva takva hrvatska susjedstva su se formirala u Anacortesu: jedan u Starom gradu pokraj izvorne katoličke crkve St. Mary, uključujući 6., 7. i 8. ulicu; drugi su se koncentrirali zapadno od Cap Sante Waterwaya i Morrison Milla, uključujući područje od 14. do 17. ulice, između Avenije Commercial i K. U ovim susjedstvima oni su radili svoje vino bez obzira na prohibiciju nove domovine, užgajali hranu i kuhalili na svoj način, plesali i pjevali pjesme iz svoje stare domovine. Većina prvih hrvatskih ribarskih obitelji doselila se u Anacortes s nekoliko istočnojadranskih otoka: Korčule (Vele Luke i Blata), Brača (Splitska) i s Visa. Dakako, bilo je i drugih Slavena s područja Balkana koji su proveli neko vrijeme u Anacortesu, ali oni koji su ostali u gradu dijelili su nekoliko desetaka (prez)imena i stoljeća isprepletene povijesti.

Spomenuta crkva St. Mary postala je središte hrvatske i neslavenske katoličke zajednice, ali i mjesto kulturnih veza i međukulturalne svijesti. Radeći na vlastitom napretku i razvoju cijele ribarske industrije, nisu svi bili entuzijastični po pitanju „austrijskog“ priljeva. Jedan takav fanatični protivnik išao je toliko daleko da je 1924. bacio zapaljivu

Piknik ribara – doseljenika s Korčule kasnih 1920-ih. Gornji red: ?, Pete Oreb, ?, Anton Barcott Pule, Mike Barcott Chupa. Donji red: ?, Rudy Franulovich, Anton Barcott, Paul Bosnich, Ivan „Ha Ha“ Suryan, Frank Barcott i Paul Franulovich

Većina prvih hrvatskih ribarskih obitelji doselila se od kraja 19. st. u Anacortes s nekoliko istočnojadranskih otoka: Korčule (Vele Luke i Blata), Brača (Splitska) i s Visa. Formirali su dva susjedstva: u blizini crkve St. Mary i zapadno od Cap Sante Waterwaya i Morrison Milla.

napravu u crkvu; i inače je to desetljeće obilježeno „nativističkim“ aktivnostima, između ostalog i marševima Ku Klux Klana. Tim „Amerikancima“ ovi su „Austrijanci“ bili neželjeni stranci.

Pioniri ribolova s plivaricama

Od 1890-ih do Velike gospodarske krize, ribarska flota plivarica u zaljevu Puget Sound dalje se povećavala. Njenim rastom iznova sejavlja obrazac: Dalmatinci bi čuli za Anacortes i došli raditi u pilanama, tvornicama konzervi ili u ribolovu. Poziv, a katkad i novac za kartu, slao se prijateljima i rođacima: „Dodata u Anacortes, čeka vas dobar posao“. John Suryan je doputovao u Anacortes na vijest o zaposlenju od rođaka koji je već bio ondje. Zaradio je novac i poslao karte za svoju djecu, Katy i Dicka Suryana, kao i njihove supružnike. Rudolph Franulovich (Katyjin muž) i Dick Suryan bavili su se ribolovom još u rodnoj Veloj Luci. Njihov uspjeh u inovaciji lova na losose u zaljevu Puget Sound bio je važan okidač da se u Anacortesu nasele Franulovići, Surjani i ostali „Lučani“. Dalmatinci su posjedovali iskustvo života na moru i vještina ribolova i krpanja mreža. Uz grupnu kohezivnost, stvoreni su potrebni preduvjeti za nove iskorake u ribolovu s plivaricama.

Hrvatska zajednica je u godinama prijelaza stoljeća do Prvog svjetskog rata rasla na industriji lososa, čak je i sama poticala rast industrije, kako u mehaničkom tako i organizacijskom tehnološkom aspektu. Iako su mnogi graditelji brodova u zaljevu Puget Sound bili uključeni u razvoj moderne plivarice, naslov u novinama „Anacortes American“ 16. rujna 1915. pripisuje Johnu Babarovichu primarnu ulogu: „Umro je pionir industrije ribolova s plivaricama: istaknuta ličnost u industriji lososa sjevernog Pacifika, koji je prvi prihvatio korištenje struje u brodovima“.

Lokalni ribari su nastavili s razvojem izuma na svojim brodovima, kao i s napredovanjem u marketingu i preradi. Dick Suryan je vodio plutajući tvornicu konzervi na Aljasci i otvorio tvornicu ribe na kanalu Guemes, dok se Frank Barcott pridružio tvrtki Fishermen's Packing Corporation sa sjedištem u Everettu - kooperativnom pothvatu kapetana ribarica na losose, pokrenutom 1928. kako bi osigurao tržište za njihov ulov. Ove tehnološke inovacije u lov i preradi lososa naveliko su utjecale na način života u Anacortesu. Sredinom stoljeća Anacortes se s pravom mogao hvaliti kako je „svjetski centar konzerviranja lososa“.

Još uvijek svjesni svog hrvatskog podrijetla, potomci hrvatskih pionira u Anacortesu su do 1950-ih bili gotovo potpuno asimilirani. Da nije bilo drugog vala doseljenika iz Hrvatske (tada dijela socijalističke Jugoslavije) nakon Drugog svjetskog rata, Anacortes vjerojatno ne bi više bio svjestan vlastite hrvatske baštine. Hrvatski iseljenici oko 1900. bili su težaci i ribari s ograničenim stupnjem obrazovanja ili neobrazovani. Vjerojatno su sebe doživljavali kao Lučane ili općenito kao Dalmatince. Neki su se smatrali Austrijancima, ali čini se da se gotovo nitko iz prvog vala nije smatrao Hrvatima. Nakon Drugoga svjetskog rata broj doseljenih Hrvata u Anacortes opada, no riječ je o bolje obrazovanim doseljenicima koji su poznavali hrvatsku povijest. Njihova migracija bila je politički motivirana (bijeg od Titovog režima), dok su njihovi prethodnici u Anacortesu bili ekonomski migranti.

Društvo „American Croatian Club of Anacortes“ utemeljeno je 1971. zajedničkim naporima kako bi se očuvale hrvatske tradicije. Zabave koje je društvo organiziralo svake druge godine privlačile su na stotine ljudi koji su se provodili uz hrvatske pjesme,

Potomci hrvatskih pionira - ekonomskih migranata, bili su do 1950-ih gotovo potpuno asimilirani u Anacortesu. Da nije bilo politički motiviranog drugog vala doseljenika iz Jugoslavije nakon Drugog svjetskog rata, Anacortes vjerojatno ne bi više bio svjestan vlastite hrvatske baštine.

plesove i hranu. Ove zabave oživjele su duh starih ribarskih plesova u gradu. Godine 1978. članovi Hrvatskog kluba kupili su staru crkvu St. Mary i od tada koriste njenu podrumsku dvoranu za mjesecne hrvatske večere i događanja. Dok se ribarska industrija u Anacortesu dramatično smanjila posljednjih desetljeća, još uvijek ima mnogo ribara u vodama Washingtona i Aljaske koji svoje korijene vuku iz Hrvatske.

Tek se pedesetak obitelji hrvatskih doseljenika doselilo u Anacortes. Usmena predaja koja se širila od usta do usta privukla ih je na rad. Nakon tih prvih nekoliko doseljenika, gotovo svi koji su poslije došli imali su strica ili brata ili majku koji su im mogli jamčiti za stan i radno mjesto. Nakon što su se nastanili, ostavljajući za sobom stoljetne obiteljske veze, cijelu su imigrantsku zajednicu počeli doživljavati kao proširenu obitelj. Bilo je uobičajeno da se starije osobe nazivaju „barba“ ili „teta“ bez obzira na stvarnu rodbinsku povezanost. Većina hrvatskih doseljenika i njihovih obitelji u Anacortesu ima korijene koji sežu do Vele Luke.

Luški korijeni obitelji Anacortesa

Andrich (Andrijić) Nicola i Vica

Nikola Andrich (Andrijić) rođen je u Blatu na Korčuli 1885. Zvali su ga „Prle“, a obiteljski nadimak

Ispred crkve St. Mary, okupljačišta hrvatske iseljeničke zajednice, prigodom krizme 1929.

bio je „Malandrin“. U SAD je stigao s bratom oko 1905., potom se vratio na Korčulu kako bi se oženio s Vicom Damjanović (1909.). Zajedno su se vratili u SAD. Naselili su se u Anacortesu oko 1915., i to u 6. ulici na br. 1308. Sagradili su farmu u zaljevu Similk. Djeca: Marija, Nikola, Petar, Nedelko, Margarita, Leona i Lee.

Anich (Anić) Vica (i John)

John Anich (Anić) se rodio 1886. u Veloj Luci, gdje se rodila i njegova žena Vica Dragojević (1888.). Upoznali su se i oženili 1911. u gradu Carson Lake (Minnesota), gdje je John radio kao rudar, a Vica je doputovala u posjet svojem bratu. Poslije su se naselili u rudarskom gradu Moundsvilleu (Zapadna Virginija) u kojem je i John umro na poslu. Vica se vratila u Minnesota. Njezin najstariji sin Tony se u na početku Velike gospodarske krize u potrazi za poslom zajedno s Johnom Tasovcem doselio u Anacortes i počeo raditi kao ribar. Godine 1936. u

Anacortes se doselio i ostatak obitelji. Vica Anich će se 1949. udati za Johna Oreba, neženju iz Vele Luke (nije izravno povezan s obitelji Petra Oreba). Djeca: Vicky, Jennie, Tony, Rudy, Johnny i Mary.

Antonovich (Antunović) Peter i Edith

Peter Antonovich (Antunović) se rodio u Veloj Luci 1888. i oženio 1921. za Edith Wedlund u Anacortesu, njezinom rodnom gradu. Poslije sezonskog ribolova, naselio se u Anacortesu oko 1919. i radio je kao brijač kod City Baths Barber Shop na br. 418 Avenije Commercial. Peter je bio brat Marije, majke Dicka Milata. Peterova kćerka Emily Antonovich udat će se za Jacka Goffa, čiji je band bio omiljen na ribarskim plesovima 1930-ih i 1940-ih. Djeca: John i Emily.

Bacetich (Bačetić) Kuzma i Frana

Kuzma Bacetich (Bačetić) rođen je 1885. u Blatu. Prema kazivanju njegovog sina Ala, Kuzma

„Vući snažno, izići će lako“. Posada ribara u vrijeme kada je trebalo njih devet za izvući mrežu iz mora, prvi s desna John Suryan.

je bio topnik u austrougarskoj mornarici dok nije odlučio otići u SAD 1902. Brinuo se o motorima brodova Rudolpha Franulovicha, koji mu je dao nadimak „Chief“. Oženio je Frances Separovich u crkvi St. Mary 1926. Živjeli su u kući u 15. ulici na br. 1202. Njihov jedinac Albert je proveo svoj cijeli radni vijek na moru, najprije kao ribar na plivarici i lov na rakove, a potom i ploveći na trajektima (Almar i Guemes) na liniji do otoka Guemes.

Bakulich (Ivičević? Bakulić) Tony i Mary

Toni Bakulich (Ivičević? Bakulić) se rodio u Visu 1893. Njegova žena Mary Separovich (Šeparović) rođena je u Veloj Luci 1900., u obitelji Antuna Šeparovića i Marije Barčot. Oženili su se u Anacortesu 1918. Tony je stigao u SAD 1913. Bio je kuhar na ribarskim brodovima i ribario je nekoliko godina na brodu „American Beauty“ (vlasnik Pete Xitko), u moru Bellingham-a. Tonijeva braća John i Nikola su također živjeli u tom kraju. Frank, sin Tonyja i Mary, zabilježen je na Spomeniku stradalim pomorcima – umro je na tunolovcu „Dorothy Joan“ na ušću rijeke Columbia 1945. Mary je imala tu nesreću da joj se i otac i sin nađu na spomenutom popisu. Djeca: Frank, Mary i Phyllis.

Michael Barcott Brisko živi u Anacortesu od popisa stanovništva 1910. U to vrijeme bio je ribar na losose. Oženio se za Jaku Gugich, čiji je brat Pete Gugić, poznat po nadimku „Lipa Moj“, plovio s njima u to vrijeme. Bavili su se i vrtlarstvom, držali koze i proizvodili sir.

Barcott (Barčot) Anton i Mary

Anton Barcott „Kopnac“ (Barčot Kapno) se rodio u Veloj Luci 1885. Našao se na popisu stanovništva 1910. kao „Anton Burkot“ u kućanstvu obitelji Petea Dragovicha na 16. ulici. Anton je bio vlasnik i ujedno kapetan plivarice „Cleveland“, u početku u zajednici sa svojim bratom, a poslije je sam ribario Marysvilleom. Godine 1915. oženio je Mary Suryan (Surjan), kći Johna Suryana, čija su braća i sestre bili:

Roy Maricich i Vladimir „Junior“ Seman u zajedničkom ribarenju oko 1940.

Dick, John Obritz Suryan, Kata Suryan Franulović i Klema Surjan Bosnić. Ivan Suryan „Musulin“ bio je Antunov nećak po Barčotovoj liniji. Obiteljska kuća nalazila se u 15. ulici na br. 1209. Antonov i Maryin sin Francis je zabilježen na Spomeniku stradalim pomorcima – umro je na svojoj plivarsici „The Veteran“ dok je lovio keta losose u kanalu Hood, i to 31. listopada 1995. Djeca: Francis E., Mary D., Darlene, Irene (odgojila ju je tetka Klema Bosnich) i Josephine.

Barcot (Barčot) Anton i Alice

Anton Barcot (Barčot) nadimka „Pule“ živio je u 5. ulici na br. 1216 ½, a poslije u 15. ulici na br. 1401. Rođen je u Veloj Luci 1890., u obitelji Antuna Barčota i Mare Petković. Oženio je Alice Walgren 1945. Nisu imali djece. Doživio je 90 godina. Umro je 1980., četiri godine poslije supruge.

Barcott (Barčot) Frank i Jakobina

Frank Barcott Kopnac (Barčot Kapno) rođen je u Veloj Luci 1888. Nakon što je najprije radio u Hobokenu i u rudniku, doselio se u Anacortes kako bi ribario zajedno s bratom Antonom. Frank je oženio Jaku Gugic (Gugić), također rođenu u Veloj Luci 1888.¹ Oženili su se 1913. u Anacortesu i podigli obiteljsku kuću u 15. ulici na br. 1120. Frank je bio vlasnik i ujedno kapetan plivarsice „Cleveland“, u početku u zajednici sa svojim bratom. Djeca: Frank, Mary, Frances, Catherine i Edward.

Barcott (Barčot) Michael i Jaka

Michael Barcott (Barčot), poznat po nadimku Brisko, rođen je 1878., a živi u Anacortesu od popisa stanovništva 1910. Njegovo prezime tada je bilo zabilježeno kao „Barchot“. U to vrijeme bio je ribar na losose. Oženio se za Jaku Gugich, čiji je brat Pete Gugić, poznat po nadimku „Lipa Moj“, plovio s njima u to vrijeme. Živjeli su u 14. ulici na br. 1112. Bavili su se i vrtlarstvom, držali koze i proizvodili kozji sir. Mike Barcott Brisko bio je brat Frances Helen (Barcott Dragovich) Pirak. Djeca: u Jakinoj osmrtnici se navodi, „preživjeli uključuju i pokćerku, gospođu Joea Suryjana.“

Barcott (Barčot) Mike

Michael Barcott (Barčot), poznat po nadimku

„Chupa“ (Čupa) rodio se 1882. Bio je dugogodišnji neženja koji je radio kao ribar i živio u Anacortesu u 15. ulici na br. 1410. Plovio je i na brodu „Sea Ranger“ Pete Maricicha. Bio je također i partner Mike Piraka u ribolovu na rakove, radeći u kolibi smještenoj na Cap Sante Waterway, što bi danas bio istočni kraj 12. ulice. „Chupa“ je bio stric Franka i Antona Barcotta.

Barcot (Barčot) Butle Michael & Anna M.

Njegova obitelj živjela je u Hobokenu (New Jersey) prije nego se doselila u Anacortes, gdje je Michael radio u mlinu Morrison Mill. Čini se da nije rodbinski povezana s ostalim Barčotima. Mike i njegova žena Anna smjestili su se u kući u 14. ulici na br. 1210. Djeca: Anna C., Frank i Michael.

Borovina Anton i Clara

Anton Borovina rođen je 1879. u Veloj Luci, u obitelji Antuna Borovine i Jele Oreb. Prvi put se oženio 1940. u 61-oj godini života. I to za Claru Gugich (Gugić), udovicu Michaela Gugicha. Anton je ribario na Kalaneu i vjerojatno bio u rodbinskoj vezi s Johnom Borovinom zvanim „Pooch“ iz Everetta. Anton i Clara su izgradili svoju kuću u 15. ulici na br. 1113.

Chicoratich (Čihoratić) Nick i Angelina

Nick Chicoratich (Čihoratić), rođen 1894., oženio se za Angelinu Borovina iz Vele Luke. Bio je rудar u Minnesota i radio je s Rudolphom Franulovichem. Poslije Velike gospodarske krize Rudolph je ponudio Nicku posao na njegovoj plivarsici. Obitelj je stigla u Anacortes 1937. i smjestila se u 6. ulici na br. 1309. Djeca: Nick, Steve i John.

Curac (Curać) Anton i Marija

Anton Curac (Curać) se rodio u Veloj Luci 1886., u obitelji Franka Curać i Marije Berković. Prije nego se doselio u Anacortes, živio je u Zapadnoj Virginiji sa svojom obitelji. Po svom dolasku u Anacortes 1911. radio je kao ribar. Godine 1947. oženio je Mariju Dragojevich (Dragojević), udovicu čije je djevojačko prezime bilo Gugich (Gugić) i koja je rođena 1898. u Veloj Luci. Anton je bio član organizacije Fraternal Order of Eagles, a u trenutku smrti živio je u 12. ulici na br. 1119. U dokumentarcu „The Perfect Port“ vidimo ga među posadom plivarsice u vlasništvu Mike Piraka.

¹ Ne radi se o Jaki Gugic, koja je bila udana za Michaela Barčot Briska.

Zabava u dnevnom boravku obitelji Dragovich 1945.

Drago John i Katie

John Dragovich (Dragojević) iz Vele Luke i Katarina Žuvela (s Lastova, navodno tako kaže matica vjenčanih) živjeli su u Anacortesu u 4. ulici na br. 808 i naknadno 1937. skratili prezime u „Drago“. Njihova kćerka Katie udala se za Paula Franulovicha, a sin Michael je oženio Mary Franulovich; oboje Franulovića bila su djeca Rudolpha i Katy Franulovich. Mike se neko vrijeme bavio profesionalnim boksom. Djeca: Katie, Margie i Michael.

Dragovich (Dragojević) Lino i Katica

Lino Dragojevich (rođen 1897.) i njegova žena Katica (rođena 1908.), oboje iz Vele Luke, živjeli su u Anacortesu u 14. ulici na br. 1202. Lino je bio mlađi brat Petera Dragovicha, obiteljskog nadimka „Cesar“. Prije nego što je došao u Ameriku s Katicom, Lino je odrađivao službu u austrougarskoj vojsci. Ribario je veći dio svoje „plivaričarske“ karijere s Rudolphom Franulovichem, počevši 1920-ih na brodovima „Governor Hartley“ i „St. Bernadette“. Djeca: Vincent L. i John.

Dragovich (Dragojević) Peter i Katherine

Peter Dragojevich „Cesar“ (rođen 1884.) oženio je Katherine Barcott (Barčot) (rođenu 1887.). Oboje

Rudolph Franulovich je radio u raznim rudnicima, tvornicama i na željezničkim prugama prije nego se pronašao u ribolovu. On i njegov šogor Dick Suryan bili su uspješni inovatori u brzorastućoj industriji lososa.

su doselili iz Vele Luke. U Anacortesu su živjeli u 16. ulici na br. 1016. Mlađi brat mu je bio spomenuti Lino. I drugi Dragovichi (Dragojevići) prisutni su u Anacortesu od početka 20. st., uključujući Petera i Venu Dragovich u 16. ulici na br. 1113, kao i Dicka Dragovicha, koji je oko 1937. imao postolarsku radionicu na br. 1610 avenije Commercial. Djeca: Vincent, Millie i Pete.

Franulovich (Franulović) Rudolph i Katy

Brak Rudolpha Franulovicha i Katy Suryan 1911. u Hobokenu (New Jersey), u konačnici će imati popriličan utjecaj na hrvatsku zajednicu Anacortesa i ribolovnu industriju plivaričarsma zaljeva Puget Sound i Aljaske. Iako su oboje rođeni u Veloj Luci,

Na ribarici „Sea Lassie“ u tjesnacu Rosario 1950. Slijeva nadesno: Peter Maricich, Jack Kelley, Floyd Lunsford, Russ Childs, Merle ?, Dick Milat, Peter Padovan, Jack Kamps

upoznali su se u Americi, kamo je Katy doputovala sa svojim ocem. Rudolph je radio u raznim rudnicima, tvornicama i na željezničkim prugama prije nego se pronašao u lovnu na losose. On i njegov šogor Dick Suryan bili su uspješni inovatori u brzorastućoj industriji lososa. Obitelj se skrasila u 6. ulici na br. 1307, a poslije će izgraditi kuću na sjeveroistočnom uglu 7. ulice i Avenije M. Rudolph je bio kapetan na brojnim brodovima tijekom njegove ribolovne karijere („Valencia“, „Nootka“, „Sea Lassie“, „Frances“, „Hollywood“, „Midnight Sun“ – izvorno „Governor Hartley“, „St. Bernadette“). Djeca: Paul, Rudy, Margie, John (oženio je Mariju Žuvela Košće iz Vele Luke) i Mary.

Franulovic (Franulović) Jerko i Toncica

Jerko (Jerry) Franulovic i njegova žena Toncica (Grego) Franulovic bili su aktivni u društvu *American Croatian Club of Anacortes* od dolaska u Anacortes 1971. Oboje su utemeljitelji te su aktivno djelovali veći dio prvih 40 godina društva. Oboje su iz Vele Luke, a oženili su se u Kaliforniji. Toncica je bila

ključna u formiraju plesnog sastava. Dizajnirala je i skrojila prve nošnje, a i dovela je iz Vele Luke Mariju Šebetić da podučava stare luške plesove. Toncica je ostala vrlo aktivna u aktivnostima ovog društva, između ostalog i u organizaciji ukusnih mjesecnih večera. Djeca: Adrian i Dalma.

Franulovich (Franulović) George i Marija

Jure (George) Franulovich i njegova žena Marija Damjanovich stigli su u Anacortes 1949., nakon što su bili izbjegli iz Vele Luke za vrijeme II. svjetskog rata. Proširena obitelj, uključujući Pavla Franulovicha, provela je godine u izbjegličkom kampu u Italiji prije nego što je otišla za Santo Domingo, poslije i Venezuela na putu za Anacortes. Georgeova majka se već nalazila u Anacortesu, udavši se 1939. za Johna Przmicha. George je odmah pronašao posao u ribolovu s Rudolphom Franulovichem, kao kapetan njegovih plivara „Violet F.“ i „St. Peter“. Marija Franulovich je dobitnica guvernerova priznanja za očuvanje kulturne baštine (Governor's Heritage Award) i sve njezine kćerke

su vrlo aktivne u kulturnim aktivnostima hrvatske zajednice, između ostalog i u plesnom sastavu „Vela Luka Dance Ensemble“ i glazbenoj grupi „Ruže Dalmatinske“. Djeca: Maria, Alma, Ljubica „Binki“ i Tony.

Franulovich (Franulović) Paval i Katherine

Paval (Pavao) Franulovich i njegova žena Katherine stigli su u Anacortes nakon što su izbjegli iz rodne Vele Luke za vrijeme II. svjetskog rata. Proširena obitelj, uključujući Juru Franulovicha, provela je godine u talijanskom izbjegličkom kampu prije no što su otišli za Caracas (Venezuela), na putu za Anacortes. Pavao je živio i ribario i u Anacortesu i na Aljasci. Djeca: Tony, Paul, Miloyka i Rudy.

Grego Spasoje i Amalija

Amalija Padovan je rođena 16.4.1908. u Veloj Luci. Udalila se za Spasoja (Salve, Sal) Grega 1935. i radila je s mužem u njegovoj trgovini. 1970-ih su pratili svoju djecu na putu u Anacortes gdje su se Toncica i njezin muž Jerko Franulovic naselili. Djeca: Sonja i Toncica.

Gugich (Gugić) Peter i Phyllis (Fila)

Peter Gugich se rodio u Veloj Luci 1881., u obitelji Petra Gugića i Mare Bačić. Njegova žena Fila rođena je 1884. Peter, poznat kao „Lipi Moj“, svirao je kao harmonikaš pjesme iz starog kraja na mnogim zabavama. Obitelj je živjela u 14. ulici na br. 1204. Njegov brat Michael je umro u Anacortesu 1928., dok je njegova sestra Jaka bila žena Mikea Barčota „Brisko“. Djeca: Mary.

Jurkovich (Jurković) Branko i Marie

Branko Jurkovich je sa svojom ženom Marie stigao iz Vele Luke preko Italije do Anacortesa 1959. Postao je ribar i potom brodograditelj, specijalizirajući se za stakloplastiku (Port Moller, Aljaska). Djeca: Andrea, Angela i Paolo.

Maricich (Maričić) Petar i Marija

Peter Maricich je bio najmlađi od troje braće obiteljskog nadimka „Bagash“ (Bagaš), koji su stigli ribariti u Anacortes 1890-ih i početkom 20. st. Ivan je prvi doselio i poslije preveo mlađeg brata Antuna. Peter ih je slijedio 1906. Stariji brat se vratio u Velu Luku kako bi se oženio, ali ga je početak Prvog svjetskog rata i drugi razlozi spriječili u povratku

za Anacortes. Peter je za to vrijeme ribario duž pacifičke obale, a poslije se vratio u Velu Luku i vjenčao s Marijom Žuvela Bakulić (1926.). Po povratku u Anacortes žive u kućanstvu Vladimira i Frane Seman dok se nisu preselili u vlastitu kuću u 10. ulici. Peter je bio kapetan na brojnim plivaricama tvornica za preradu ribe (između ostalih „Sea Ranger“ i „Sea Lassie“). Obitelj je 1941. sagradila kuću u 14. ulici na br. 1111. Djeca: Roy, Frances, Peter, Tom, Yvonne, Joe i Nick.

Milat Dick i Mara

Dick (Dunko) Milat je rođen 1909. u Hobokenu (New Jersey). Nakon očeve smrti u rudniku s majkom se vratio u Blato. Dunko je na Korčuli zasnovao vlastitu obitelj, oženivši Maru Gugich iz Vele Luke. Njihov sin kojem su nadjenuli ime Marin Sloboda rođen je u Blatu. Dok je Marin (Mike) još bio beba, Dick se vratio u SAD i zaradio dovoljno novca loveći losose kako bi preveo ostatak obitelji. Bio je poznat po nadimku „Fin Sik“. Dugo godina ribario je s Rudolphom Franulovichem koji je nekoć bio imigrirao u SAD zajedno s Dickovim roditeljima. Dick je bio kapetan na brodovima „Violet F.“ i „Pafco 10“ u vodama Aljaske i zaljeva Puget Sound sve dok ga srčana bolest nije u tome spriječila. U to vrijeme njegov sin Mike postao je kapetan na brodu „Pafco 10“. Djeca: Mike, Mary, Betty i Linda.

Olich (Bačić Olić) Anton i Mary (Mara)

Anton Olich se rodio u Veloj Luci 1884., a emigrirao u SAD 1904. „Razlog je bio jednostavan. Stigli smo kako bi bolje živjeli“, izjavio je Anton u svojoj 100-oj godini. Reporteru Galeu Fiegeu rekao je i sljedeće: „Ribarili smo jer smo morali. Ali smo isto tako i uživali u tome.“ Njegov sin Boris je dodao: „Bili su drukčija sorta. Muškarci koji su došli ovamo imali su jednostavne potrebe i želje.“ Anton

„Razlog je bio jednostavan.

Stigli smo kako bi bolje živjeli“, izjavio je Anton Olich u svojoj 100-oj godini. „Ribarili smo jer smo morali. Ali smo isto tako i uživali u tome.“

je bio poznat po nadimku „Slipi“. Putovao je natrag u posjet rođnoj Veloj Luci kao bi se oženio s Mary Franulovich. Sagradili su kuću u 17. ulici na br. 1310. Boris je nastavio s ribarskom tradicijom cijelog svojeg života. Mara Olich je bila sestra Marije (Franulovich) Oreb. Djeca: Boris i Virginia.

Oreb Peter i Mary (Marija)

Peter Oreb je rođen u Veloj Luci 1890., u obitelji Ivana Oreba Šorića i Kate Dragojević. Peter je u Anacortesu bio poznat pod nadimkom „Pumpa“. Bio je vlasnik i kapetan plivarice „Hollywood“, najprije u partnerstvu s Rudolphom Franulovichem. Peterov sin John Oreb upravljao je tom plivaricom poslije kraja očeve ribarske karijere. Peter se oženio s Marijom Franulovich te su sagradili kuću u 7. ulici na br. 1308. Marija Oreb je bila sestra Mare (Franulovich) Olich. Poslije Peterove smrti, njegova udovica se preudala za Jea Pericha koji je svoju kulinaršku vještina usmjerio i u brojne večere i zabave društva „American Croatian Club of Anacortes“. Peter je bio brat Jake (Oreb) Gugich Borovina i rođak Mare (Oreb) Petrish. Djeca: John i Denny.

Padovan John i Mary

John Padovan je rođen oko 1870. Doselio je u Anacortes oko 1901. Po njegovoj smrti 1914., novine „Anacortes American“ su izvijestile: „Gosp. Padovan je bio izjavio kako je prvi Austrijanac koji se naselio u Anacortesu“. Njegova obiteljska kuća je bila u 17. ulici na br. 1005. Prema popisu stanovništva 1910. radio je u pilani na poliranju drva. Žena mu se zvala Mary, imao je petero djece, a u osmrtnici se spominje i njegov rođak Frank Padovan. Djeca: John Jr., Andy, Alfred, drugi nepoznati.

Pirak Joseph i Frances

„Rodio se u Makarskoj 21.11.1888.“, kako navodi nekrolog. „Gosp. Pirak živi u Anacortesu od 1928.“ Joseph Klement Pirak stigao je u SAD kao mladić i radio na početku 20. st. s Martinom Pirakom u cementari, u gradu Concrete (Washington). Joseph Pirak će se sa svojom ženom Frances Barcot Dragojevich i obitelji preseliti u Tacomu, a potom i u Anacortes gdje je sa svojim kuharskim vještinama bio stalno zaposlen na plivaricama. Obitelj je živjela u 6. ulici na br. 1014. Sin Mike podigao je svoju obitelj u ribarskoj tradiciji. Upravljao je plivaricama

„Glory“, „President Coolidge“, „Luxor“ i njegovim vlastitim brodom „Frisco“. Djeca: Mike, Mary, Tony, John i Katie.

Prizmich (Prižmić) John i Marija

John Prizmich se rodio u Veloj Luci 1884., u obitelji Jurja Prižmića i Mare Padovan. Johnov nadimak bio je „Nahlada“. U SAD-u radi kao ribar od tinejdžerske dobi. Oženio se tek u 55-oj s Mariom Franulovich (1939.), udovicom iz Vele Luke i majkom Georgea Franulovica. Maria je bila kćerka Jurja Žuvele i Vice Marinović. Sagradili su dom u 15. ulici na br. 1206.

Ruzich (Ružić) Vito i Marija Zuvela

Vitomir Vito Ruzich se rodio u Zagrebu. Pobjegao je iz Jugoslavije u Italiju i potom emigrirao u SAD. Stigao je 1958. u Seattle i ubrzo potom prosljedio za Anacortes s Brankom Jurkovichem, priateljem kojeg je upoznao u talijanskom izbjegličkom kampu. Vito je počeo raditi kao ribar s Johnom „Obritz“ Suryanom oko aljaškog otoka Kodiak. Bio je pionir u ribolovu na kraljevske rakove u Aljasci. Upoznao je Mariju Zuvela iz Vele Luke te su se vjenčali u crkvi St. Mary 1964. Djeca: Randy i Vicki.

Sardelich (Sardelić) Peter i Marie

Peter Sardelich se rodio u Veloj Luci 1881., u obitelji Franka Sardelića i Kate Cetinić. Peterov nadimak bio je „Dundo“. Njegova žena Marie također je rođena u Veloj Luci. Bio je ribar kao i većina doseljenih Lučana. Obitelj je živjela u 6. ulici na br. 1316. Djeca: Nara i Maralene.

Seman (Šeman) Vladimir i Frana

Frana Tasovac (rođena 1884.) udala se za Antuna Semana 1911. u crkvi St. Mary. Po smrti supruga, Frana se nanovo udala, i to za njegovog brata Vladimira, rođenog u Blatu 1883. Živjeli su u 10. ulici na br. 1603. Njihov sin Vladimir mlađi, poznat kao „Junior Seman“, bio je cijeli život ribar i pionir u ribolovu na kraljevske rakove u Aljasci. Umro je na plivarici „Sea Comber“ 1990. i uvršten je u popis imena na Spomeniku stradalim pomorcima. Djeca: Reno i Vladimir jr.

Separovich (Šeparović) Anton i Marija

Anton Separovich Musa rođen je 1868. u Veloj Luci, a njegova žena Marija Barcott 1876. U Veloj Luci su se vjenčali i 11.5.1900. im se rodila prva

Anton Separovich je poslije vjenčanja 1900. emigrirao u Anacortes i počeo raditi kao jedan od prvih ribara u regiji. Oko deset godina poslije za njim su došli žena i kćerka. Umro je u 50-oj godini života od gušenja plinovima iz brodskog motora i utapanja.

kćerka Mary. Anton je poslije emigrirao u Anacortes i počeo raditi kao jedan od prvih ribara u regiji. Oko deset godina poslije za njim su došli žena i kćerka. I njegovo ime se našlo na Spomeniku stradalim pomorcima. Umro je 1918. u 50-oj godini života od gušenja plinovima iz brodskog motora i utapanja. Obitelj je živjela u 15. ulici. Djeca: Mary, John, Rose i Eva.

Separovich (Šeparović) Tony i Mary J.

Anton „Tony“ Separovich se rodio 1887. i služio je u austrougarskoj mornarici. Njegova žena Mary J. Bosnich se rodila 1894. u Blatu. Vjenčali su se 1913. i Mary je slijedila supruga te doputovala u SAD 1920. Anton je bio ribar na plivaricama. Obitelj je živjela u 15. ulici na br. 1210. Mary je imala brata Paula Bosnicha. Inače, još je jedna obitelj istog prezimena i imena živjela u Anacortesu prije Maryna dolaska u grad.

Suryan (Surjan) - pregled

Prema legendi, korijeni obitelji Surjan sežu do Donka (1738.–1808.), navodnog francuskog vojnika koji se naselio na otoku i oženio po odlasku francuske vojske iz Dalmacije (no godina njegove smrti izvjesno ne ide u prilog toj tezi). Krajem 18. st. dvije su osnovne obiteljske grane – potomci Donkovih sinova Antuna i Ivana. Braća Anthony, Frank i Ivan Surjan Musulin bili su prvi rođaci Barčota i daleki rođaci Joea i Johna Suryana. Drugi bliski rođaci braće Musulin bili su njihov stric Ivan i njegov sin Tony.

Suryan (Surjan) John & Maria

John Suryan se rodio u Veloj Luci 1864., u obitelji Donka Surjana Barufe i Katarine Oreb. Johnova žena je bila Maria, kćerka Ivana Prižmića i Kate Franulović. John je stigao u SAD sa svojim sinom tinejdžerom Dickom. John se nakratko vratio u Velu Luku kako bi sa sobom poveo i kćerku Katy, također tinejdžerske dobi. Pridružili su se Dicku u Hobokenu. Oko 1910. John putuje u Anacortes ribariti sa svojim bratom Josephom. Uspjeh mu je omogućio da pozove cijelu obitelj, i one u Hobokenu i one u Veloj Luci. Nastanit će se u 15. ulici na br. 1216. Djeca: Dick, John Obritz, Joe, Maria (žena Antonia Barcotta), Kata (žena Rudolpha Franulovicha), Klema (žena Paula Bosnicha).

Suryan (Surjan) Joseph Anton i Mary

Joseph A. Suryan se rodio u Veloj Luci 1873., u obitelji Donka Surjana Barufe i Katarine Oreb. Johnova žena je bila Mary Anich (rođena 1874.), kćerka Franka Anića i Marije Marinović. Joseph A. je stigao u SAD 1902., a u Anacortes 1910. Obitelj se smjestila u 15. ulici na br. 1216. Njihov sin Dominic će biti uvršten na popis Spomenika stradalim pomorcima. Umro je 1927. na otoku Guemes u prosinačkoj oluji koja je odnijela i živote njegovog rođaka Antonea Zlokicha i Josefa Dragojevicha. Poslije bratove smrti, „Little Joe“ će slijediti tradiciju iz starog kraja te oženiti šogoricu i udovicu Katie Dragovich Suryan. Djeca: Dominic, Joseph „Little Joe“ i Mary.

Suryan (Surjan) Ivan i Helen

Ivan Suryan Musulin se rodio u Veloj Luci 1911., u obitelji Donka Surjana i Jere Barčot. Ivanovi ujaci Anton i Frank Barcott su živjeli u Anacortesu i lovili losose na plivaricama. Ivan Suryan je stigao u Anacortes 1939. kako bi lovio ribu sa svojim bratom Tonyjem. Bio je među posljednjim doseljenim Hrvatima u Anacortes prije II. svjetskog rata. Rat će zaustaviti useljavanje, dotad ionako ograničeno zbog posljedica Velike ekonomske krize. Bio je uspješni kapetan na plivarici, vlasnik broda „Sweet Home“ i poslije drugog pod nazivom „Inventer“. Godine 1956. se vratio privremeno u Hrvatsku kako bi se vjenčao za Helen Zitkovich. „Mnogo godina je Ivan radio na brodu ‘Inventer’, dok se Helen bavila vrtom i odgajala djecu.“ Ivanov brat Frank Suryan je nestao 1949. sa svojom plivaricom u vodama Aljaske. Ivanova djeca: John i Irene.

Utemeljitelji društva „American Croatian Club of Anacortes“ 1971.

Filip Zuvela bio je ribar u Anacortesu i česti izvođač pjesama i plesova iz starog kraja. Radio je s Mikeom Francinom na repertoaru hrvatskih pjesama za zbor koji ih je izvodio u crkvi St. Mary i lokalnim školama.

Tasovac John i Palma

John Tasovac je rođen u Veloj Luci 1881. Oženio je Palmu Mariju Šeparović 1905. i emigrirao u SAD sljedeće godine. Situirao se u Anacortesu kao ribar i pozvao obitelj iz Vele Luke 1910. Njegova žena Palma, rođena 1885., bila je poštovana u hrvatskoj zajednici kao vrsna primalja. Tasovci su sagradili svoju kuću u 15. ulici na br. 1109. Tridesetpet godina

bio je kapetan na vlastitoj plivarici „Veribus“. Po umirovljenju, njegov zet Tony Francin bit će kapetan na toj plivarici nekoliko godina. Djeca: Eva, Pauline i Helen.

Zuvela (Žuvela) Filip

Filip Zuvela bio je ribar u Anacortesu i česti izvođač pjesama i plesova iz starog kraja. Radio je s Mikeom Francinom na repertoaru hrvatskih pjesama za zbor koji ih je izvodio u crkvi St. Mary i lokalnim školama. Bio je jedan od najstarijih članova društva „Croatian Club“ i njegove plesne grupe. Rođen je 1908., a umro je u kolovozu 1994.

(Prijevod: uredništvo)